

การฝึกซ้อมการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานประสบภัย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (SAREX 2021)

ในการประชุมคณะกรรมการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานประสบภัยแห่งชาติ (กชย.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีมติมอบหมายให้กระทรวงคมนาคม โดยสำนักงานคณะกรรมการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานและเรือที่ประสบภัย (สทชย.) ทำหน้าที่เป็นแกนกลางและเป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในรูปแบบการฝึกซ้อม ณ ที่ตั้งหน่วย ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ประกอบด้วย การฝึกซ้อมการติดต่อสื่อสาร (Communication Exercise) การฝึกซ้อมการประสานงาน (Coordination Exercise) และการอบรมสัมมนาหน่วยงานในระบบค้นหาและช่วยเหลือฯ เรื่องของแผนการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานประสบภัยแห่งชาติ ซึ่งเป็นไปตามคู่มือการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานและเรือที่ประสบภัยระหว่างประเทศ (IAMSAR Manual) โดยดำเนินการตามมาตรการการป้องกันการแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) อย่างเคร่งครัด โดยมีวัตถุประสงค์ได้แก่ (๑) เพื่อให้เจ้าหน้าที่หน่วยงานด้านการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานประสบภัยของประเทศได้รับการฝึกอบรม การฝึกฝน และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานประสบภัย ตามมาตรฐานและข้อพึงปฏิบัติ (Standards and Recommended Practices) ขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (๒) เพื่อพัฒนาทักษะและเพิ่มพูนประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่หน่วยค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานประสบภัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการวางแผน การอำนวยความสะดวก การประสานงาน และการสั่งการในการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานประสบภัย (๓) เพื่อทบทวนการปฏิบัติงานและความเข้าใจของเจ้าหน้าที่หน่วยค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานประสบภัย ในการปฏิบัติงาน ระเบียบปฏิบัติ และการดำเนินการต่าง ๆ ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว (๔) เพื่อตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์ที่ใช้ประจำหน่วยค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานประสบภัย เพื่อให้สามารถใช้งานได้ทันทีเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินโดยสรุปผลการดำเนินงานดังนี้

๑. การฝึกซ้อมการติดต่อสื่อสาร (Communication Exercise) เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๔

เป็นการฝึกซ้อมในรูปแบบการฝึกซ้อมการติดต่อสื่อสาร (Communication Exercise : COMEX) ซึ่งเป็นการทดสอบความพร้อมของเจ้าหน้าที่ เพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ รวมทั้งเป็นการตรวจสอบระบบเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร (Communication Test) ของศูนย์ประสานงานการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานประสบภัย (Aeronautical Rescue Coordination Centre : ARCC) กับหน่วยงานในระบบค้นหาและช่วยเหลือ (SAR System) ของประเทศไทย และศูนย์ประสานงานการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานประสบภัยของต่างประเทศ เพื่อให้สามารถใช้งานได้ทันทีเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน รวมทั้งการฝึกรับ-ส่งข่าว และการรับแจ้งเหตุ ผ่านระบบดาวเทียมค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย COSPAS-SARSAT กับศูนย์ควบคุมภารกิจค้นหาด้วยดาวเทียม (Mission Control Centre : MCC) โดยมีหน่วยงานเข้าร่วมการฝึกซ้อม ๆ ได้แก่

๑.๑ หน่วยงานภายในประเทศ ได้แก่

๑.๑.๑ หน่วยงานตามคณะกรรมการ กชย. จำนวน ๙ หน่วยงาน ได้แก่

กระทรวงคมนาคม (กรมเจ้าท่า กรมท่าอากาศยาน บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

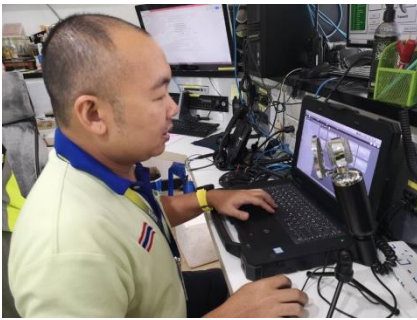
๑.๑.๒ หน่วยงานตามแผนการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานประสบภัย (นอกเหนือจาก กชย.) และองค์กรการกุศลจำนวน ๘ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) กรมอุตุนิยมวิทยา มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง และมูลนิธิร่วมกตัญญู

รูปภาพชุดที่ ๑ การดำเนินการทดสอบการติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ

ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ (ศปก. ทร.)

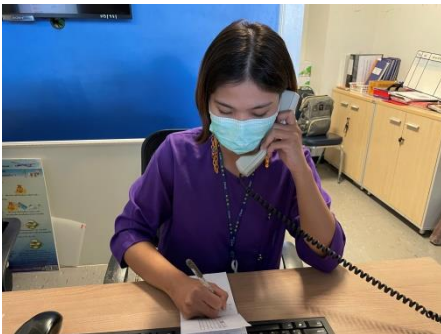
สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.)

ศูนย์ปลอดภัย กระทรวงคมนาคม

ท่าอากาศยานน่านนคร

ท่าอากาศยานเบตง

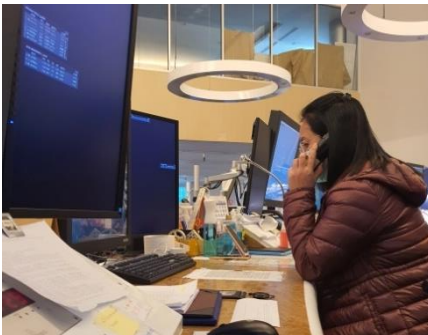
ท่าอากาศยานเลย

ท่าอากาศยานปาย

ศูนย์ควบคุมจราจรทางอากาศเส้นทางบินกรุงเทพ

ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด

ท่าอากาศยานกระบี่

การฝึกซ้อมการติดต่อสื่อสาร (Communication Exercise) ของเจ้าหน้าที่ สกขย.

๑.๒ หน่วยงานต่างประเทศ ได้แก่

๑.๒.๑ ศูนย์ประสานงานการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานและเรือที่ประสบภัย (Rescue Coordination Centre : RCC) เฉพาะประเทศที่มีเขตค้นหาและช่วยเหลือติดกับประเทศไทย (Search and Rescue Region : SRR) จำนวน ๖ ประเทศประกอบด้วยประเทศเมียนมาร์ กัมพูชา ลาว มาเลเซีย สิงคโปร์ และเวียดนาม

๑.๒.๒ ศูนย์ควบคุมภารกิจการค้นหาด้วยดาวเทียม (Mission Control Centre : MCC) ในภูมิภาค Southwest Pacific จำนวน ๕ ประเทศได้แก่ออสเตรเลีย สิงคโปร์ (SPOC-มาเลเซีย) แอฟริกาใต้ อินโดนีเซีย และประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจากเป็น Backup MCC ของออสเตรเลีย

รูปภาพชุดที่ ๒ การดำเนินการทดสอบการติดต่อสื่อสารผ่านระบบดาวเทียมค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย COSPAS-SARSAT กับศูนย์ควบคุมภารกิจการค้นหาด้วยดาวเทียม (MCC) ต่างประเทศ

๒. การฝึกซ้อมการประสานงาน (Coordination Exercise) เป็นการฝึกซ้อมจำลองสถานการณ์ในการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานประสบภัย ในรูปแบบ New Normal ผ่านระบบ Video Conference ซึ่งเป็นการจำลองสถานการณ์โดยสรุป คือ ศูนย์ประสานงานการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานและเรือที่ประสบภัย (BKKRCC) ได้รับแจ้งจากศูนย์ควบคุมภารกิจการค้นหาด้วยดาวเทียมของประเทศไทย (THMCC) ว่าได้รับสัญญาณขอความช่วยเหลือ (ELT Distress Alert) จากระบบดาวเทียม COSPAS-SARSAT รวมทั้งได้รับแจ้งเหตุผ่านทางโทรศัพท์จากหอบังคับการบินสุราษฎร์ธานีว่า เครื่องบินโดยสารแบบ Gulfstream G550 ซึ่งเดินทางมาจากท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (VTBS) ปลายทางท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต (VTSP) นักบินได้รายงานขออนุญาตนำเครื่องบินลงฉุกเฉิน ที่ท่าอากาศยานสุราษฎร์ธานี

เนื่องจากเครื่องบินเกิดขัดข้องอาจจะประสบอุบัติเหตุก่อนถึงสนามบิน เจ้าหน้าที่ศูนย์ประสานงานฯจึงได้ปฏิบัติตามแผนการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานประสบภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๔ โดยรวบรวมข้อมูลประเมินค่าข่าวและกำหนดขั้นของภาวะฉุกเฉิน (Emergency phases) เป็นขั้นประสบภัย (Distress Phase) รวมทั้งรายงานเหตุการณ์ให้ ผอ.กขย. (ผู้ประสานภารกิจค้นหาและช่วยเหลือ (Search and Rescue Mission Coordinator : SMC)) ทราบเพื่อวางแผนและอำนวยความสะดวกปฏิบัติ และพิจารณาเลือกหน่วยค้นหาและช่วยเหลือที่เหมาะสม เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม/ประธาน กขย. ในการแต่งตั้ง ผู้บัญชาการเหตุการณ์ (On Scene Coordinator/Commander) ในการดำเนินการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยการดำเนินการฝึกดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กองทัพอากาศ และบริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด (หอบังคับการบินสุวรรณภูมิ และหอบังคับการบินสุราษฎร์ธานี)

รูปภาพชุดที่ ๓ การดำเนินการฝึกซ้อมการประสานงาน (Coordination Exercise)

รูปภาพชุดที่ ๔ การประเมินผลจากผู้แทนสถาบันการบินพลเรือน

๓. การสัมมนาด้านวิชาการ ในวันจันทร์ที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๔ เป็นการสัมมนาหน่วยงานในระบบค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานประสบภัย และเสวนาทางวิชาการเรื่อง แผนการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานประสบภัยแห่งชาติ สู่แนวทางปฏิบัติ โดยมีนายอานนท์ เหลืองบริบูรณ์ รองปลัดกระทรวงคมนาคม (ด้านอำนวยการ) ให้เกียรติเป็นประธานเปิดการสัมมนาฯ รวมทั้งได้เชิญวิทยากรเข้าร่วมสัมมนาจาก กองทัพอากาศ (ทอ.) สถาบันการแพทย์ฉุกเฉิน (สพฉ.) สถาบันการบินพลเรือน (สบพ.) และสำนักงานคณะกรรมการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานและเรือที่ประสบภัย (สกชย.) ซึ่งมีผู้เข้าร่วมสัมมนา กว่า ๑๕๐ คน จาก ๒๖ หน่วยงาน โดยสถาบันการบินพลเรือน เป็นผู้ประเมินผลการฝึกซ้อมและการสัมมนาฯ

อนึ่ง ในการฝึกซ้อมครั้งนี้เป็นการจัด ณ ที่ตั้งหน่วย ในรูปแบบ New Normal ผ่านระบบ Video Conference และมีการใช้ IT เป็นนวัตกรรมในการสนับสนุน ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาและได้มีความรู้แลกเปลี่ยน ข้อมูล ความคิด และประสบการณ์ด้านการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานประสบภัย ตลอดจนจนปฏิบัติ ตามมาตรฐานและข้อกำหนดขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ซึ่งการดำเนินงานได้สำเร็จลุล่วงตรง ตามวัตถุประสงค์ “เราฝึกเพื่อความพร้อม เราซ้อมเพื่อช่วยชีวิต”

